

Tlač a informácie

Súdny dvor Európskej únie
TLAČOVÉ KOMUNIKÉ č. 86/17
V Luxemburgu 26. júla 2017

Rozsudky vo veciach C-490/16 A.S./Republika Slovenija
a C-646/16 Khadija Jafari a Zainab Jafari

Chorvátsko je štátom zodpovedným za posúdenie žiadostí o medzinárodnú ochranu osôb, ktoré hromadne prekročili jeho hranicu počas migračnej krízy v rokoch 2015 – 2016

Tieto osoby totiž treba považovať za osoby, ktoré protiprávne prekročili vonkajšiu hranicu Chorvátska v zmysle nariadenia Dublin III

V roku 2016 prekročil sýrsky štátny príslušník a členovia dvoch afganských rodín hranicu medzi Chorvátskom a Srbskom, hoci nemali príslušné vízum. Chorvátske orgány zorganizovali prepravu týchto osôb po chorvátsko-slovinskú hranicu, aby im pomohli vstúpiť do iných členských štátov s cieľom podať tam žiadosť o medzinárodnú ochranu.

Sýrsky štátny príslušník potom podal takúto žiadosť v Slovinsku, zatiaľ čo členovia afganských rodín tak urobili v Rakúsku. Slovinsko aj Rakúsko však zastávali názor, že keďže žiadatelia vstúpili do Chorvátska protiprávne, podľa nariadenia Dublin III¹ príslúcha orgánom tohto členského štátu, aby preskúmali žiadosti týchto osôb o medzinárodnú ochranu.

Dotknuté osoby napadli príslušné rozhodnutia slovinských a rakúskych orgánov pred súdmi, pričom tvrdili, že ich vstup do Chorvátska nemožno považovať za nedovolený a že podľa nariadenia Dublin III teda príslúcha slovinským a rakúskym orgánom, aby posúdili ich žiadosti.

V tomto kontexte sa Vrhovno sodišče Republike Slovenije (Najvyšší súd, Slovinsko) a Verwaltungsgerichtshof Wien (Najvyšší správny súd Viedeň, Rakúsko) obrátili na Súdny dvor s otázkou, či vstup dotknutých osôb treba v zmysle nariadenia Dublin III považovať za oprávnený alebo nie. Rakúsky súd sa navyše pýtal, či možno prístup chorvátskych orgánov považovať za udelenie víza týmto členským štátom.

Svojimi rozsudkami z dnešného dňa Súdny dvor na úvod konštatuje, že v zmysle nariadenia Dublin III je vízum „povolenie alebo rozhodnutie členského štátu, ktoré sa vyžaduje pre tranzit alebo vstup“ na územie tohto členského štátu alebo viacerých členských štátov. V dôsledku toho na jednej strane **pojem vízum odkazuje na akt formálne prijatý vnútroštátnou administratívou a nie na obyčajné tolerovanie a na druhej strane vízum sa nezamieňa so vstupom na územie členského štátu, pretože práve vízum sa vyžaduje na umožnenie tohto vstupu.**

Za týchto okolností Súdny dvor poznamenáva, že **vstup štátneho príslušníka z krajiny mimo EÚ na územie členského štátu nemožno kvalifikovať ako vízum, aj keď sa tento vstup vysvetľuje vznikom mimoriadnych okolností charakterizovaných hromadným prílivom vysídlených osôb do EÚ.**

Okrem toho Súdny dvor konštatuje, že **prekročenie hranice bez dodržania podmienok vyžadovaných právnou úpravou uplatniteľnou v dotknutom členskom štáte treba nevyhnutne považovať za „protiprávne“ v zmysle nariadenia Dublin III.**

¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 604/2013 z 26. júna 2013, ktorým sa stanovujú kritériá a mechanizmy na určenie členského štátu zodpovedného za posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu podanej štátnym príslušníkom tretej krajiny alebo osobou bez štátnej príslušnosti v jednom z členských štátov (Ú. v. EÚ L 180, 2013, s. 31).

Pokiaľ ide o možnosť, ktorú majú členské štáty podľa kódexu schengenských hraníc², povoliť štátnym príslušníkom krajín mimo EÚ, ktorí nespĺňajú podmienky vstupu vstúpiť na ich územie z humanitárnych dôvodov, Súdny dvor pripomína, že **toto povolenie je platné iba pre územie dotknutého členského štátu, a nie pre územie ostatných členských štátov.**

Navyše ak by sa pripustilo, že vstup štátneho príslušníka krajiny mimo EÚ povolený členským štátom na základe humanitárnych dôvodov ako výnimka z podmienok vstupu, ktoré sú v zásade uložené takému štátnemu príslušníkovi, nepredstavuje protiprávne prekročenie hranice, znamenalo by to, že tento členský štát by nebol zodpovedný za preskúmanie žiadosti o medzinárodnú ochranu podanú týmto štátnym príslušníkom v inom členskom štáte. **Takýto záver by bol nezlučiteľný s nariadením Dublin III**, ktoré ukladá členskému štátu, ktorý umožnil vstup takej osoby na územie Únie, zodpovednosť za preskúmanie žiadosti o medzinárodnú ochranu podanú touto osobou. **Členský štát, ktorý sa s poukázaním na humanitárne dôvody rozhodol povoliť vstup na svoje územie štátnemu príslušníkovi krajiny mimo EÚ, ktorý nemá víza a na ktorého sa nevzťahovala vízová výnimka, sa nemôže zbaviť tejto zodpovednosti.**

Za týchto okolností Súdny dvor konštatoval, že **pojem „protiprávne prekročenie hranice“ sa vzťahuje tiež na situáciu, v ktorej členský štát umožní vstup na svoje územie štátnym príslušníkom krajiny mimo EÚ, poukazujúc na humanitárne dôvody a odchyľiac sa od podmienok vstupu, ktoré sú v zásade uložené štátnym príslušníkom krajiny mimo EÚ.**

Okrem toho s odkazom na mechanizmy zavedené nariadením Dublin III, smernicu 2001/55³ a článok 78 ods. 3 ZFEÚ Súdny dvor konštatuje, že okolnosť, že k prekročeniu hranice došlo v situácii príchodu mimoriadne veľkého počtu štátnych príslušníkov krajín mimo EÚ žiadajúcich o získanie medzinárodnej ochrany, nie je rozhodujúca.

Súdny dvor tiež zdôrazňuje, že **prijatie týchto štátnych príslušníkov krajín mimo EÚ môže byť uľahčené tým, že ostatné členské štáty jednostranne alebo v spolupráci s dotknutým členským štátom v duchu solidarity využijú „ustanovenie o zvrchovanosti“, ktoré im umožňuje rozhodnúť sa posúdiť žiadosti o medzinárodnú ochranu, ktoré sú im predložené, hoci im toto posúdenie podľa kritérií nariadenia Dublin III neprislúcha.**

Na záver Súdny dvor pripomína, že **odovzdanie žiadateľa o medzinárodnú ochranu do zodpovedného členského štátu sa nemá vykonať, ak v dôsledku príchodu mimoriadne veľkého počtu štátnych príslušníkov krajín mimo EÚ žiadajúcich o získanie medzinárodnej ochrany existuje skutočné riziko, že dotknutá osoba bude v prípade vykonania tohto odovzdania vystavená neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu.**

UPOZORNENIE: Návrh na začatie prejudiciálneho konania umožňuje súdom členských štátov v rámci sporu, ktorý rozhodujú, položiť Súdnemu dvoru otázky o výklade práva Únie alebo o platnosti aktu práva Únie. Súdny dvor nerozhoduje vnútroštátny spor. Vnútroštátnemu súdu prináleží, aby rozhodol právnu vec v súlade s rozhodnutím Súdneho dvora. Týmto rozhodnutím sú rovnako viazané ostatné vnútroštátne súdne orgány, na ktoré bol podaný návrh s podobným problémom.

Neoficiálny dokument pre potreby médií, ktorý nezaväzuje Súdny dvor.

Úplné znenie rozsudkov ([C-490/16](#) a [C-646/16](#)) sa uverejňuje na internetovej stránke CURIA v deň vyhlásenia rozsudku.

Kontaktná osoba pre tlač: Balázs Lehóczki ☎ (+352) 4303 5499

Obrazový záznam z vyhlásenia rozsudku je k dispozícii na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106

² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 562/2006 z 15. marca 2006, ktorým sa ustanovuje kódex Spoločenstva o pravidlách upravujúcich pohyb osôb cez hranice (Ú. v. EÚ L 105, 2006, s. 1), zmenené nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 610/2013 z 26. júna 2013 (Ú. v. EÚ L 182, 2013, s. 1).

³ Smernica Rady 2001/55/ES z 20. júla 2001 o minimálnych štandardoch na poskytovanie dočasnej ochrany v prípade hromadného prílevu vysídlených osôb a o opatreniach na podporu rovnováhy úsilia medzi členskými štátmi pri prijímaní takýchto osôb a znášaní z toho vyplývajúcich dôsledkov (Ú. v. ES L 212, 2001, s. 12; Mim. vyd. 19/004, s. 16).